

دوست دارم بهروز افخمی

«سهرام سرگردون» را بسازد

رضا رسولی متولد ۱۳۵۴، دارای لیسانس حقوق قضایی، کارشناسی ارشد حقوق عمومی و دکترای حقوق عمومی است. وی عضو هیأت مدیره انجمن قلم ایران (چهاردوره)؛ مدیرمسئول انتشارات ستایش حقیقت؛ و مدیر حلقه ادبیات داستانی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی بوده است. از او کتاب‌های «شهناز»، «ابراهیمی که «ه» ندارد» و «سهرام سرگردون» بیش از بقیه کتاب‌هایش دیده شده است.

او در خانواده‌ای اهل کتاب پرورش پیدا کرد و مادرش اولین مشوق و حامی او در نویسندگی بوده و علاقه مادر به ادبیات و هنر، او را هم به این فضا علاقه‌مند کرده است. در اواخر جنگ تحمیلی، وقتی که دانش‌آموز مقطع راهنمایی بود، در حال و هوای روزگار جنگ قصه‌ای درباره یک خلبان به ذهنش رسید و به کمک مادرش آن را نوشت و در مسابقات داستان‌نویسی مدرسه و هم چنین مسابقات اداره آموزش و پرورش صاحب رتبه شد. او سال ۱۳۷۶ ازدواج کرده و ماحصل آن دو فرزند به نام‌های «نازنین فاطمه» و «محمدحسن» است.

دکتر رضا رسولی درباره داستان سهرام سرگردون معتقد است: «سهرام سرگردون هنوز همه راهش را نرفته و باید از آن فرآورده‌سازی شود و هنرمندها درباره آن فیلم و تئاتر بسازند؛ چراکه مشکلات نظام دیوانی کشور همچنان پابرجاست. دوست دارم خانم نرگس آبیاری آقای بهروز افخمی که هر دو از کارگردان‌های خوب سینما هستند سهرام سرگردون را بسازند تا با ساخت یک اثر سینمایی خوب و جاندار، هدفم از نگارش آن تکمیل شود.

وی می‌گوید: در کل بنده در کتاب‌هایم سعی کرده‌ام به موضوعات مختلفی بپردازم که این تنوع در موضوعات برآمده از تنوع ذهنیت و شخصیتی بنده است.

من همچنان که اعتقاد دارم باید به مطالبه عدالت و توسعه ادبیات عدالت‌طلبانه در جامعه بپردازم، نمی‌توانم نسبت به روایت زندگی شهدای بی‌تفاوت باشم. به همین دلیل سه کتاب بنده مستقیماً درباره زندگی شهداست.

از سوی دیگر قادر نیستم از کنار ادبیات دینی محض به‌سادگی عبور کنم. کتاب سخاوت سرشار بنده روایت داستانی شأن نزول آیات بوده و مجموعه داستان زیارت آفتاب بازتابی تشریف آدم‌های مختلف به محضر امام زمان (عج) است و به نوعی به موضوع مهدویت می‌پردازد. این تنوع موضوعات ریشه در دغدغه‌های ذهنی بنده دارد.

ای کاش نویسنده‌های حزب‌اللهی مایه موضوع عدالتخواهی عمومی از منظر ادبیات وارد شوند. من خیلی دوست دارم جوان‌ها به این عرصه پا بگذارند. مشکل اینجاست که عمده دوستان نویسنده ما به مشکلات و گرفتاری‌ها توجهی ندارند و مدیران مشغول پروژه‌بازی خودشان هستند. من نمی‌توانستم نسبت به این مقولات بی تفاوت باشم و کاری به دردم‌های بی پایان قشر مظلوم کارگر نداشته باشم.

با دکتر رضا رسولی درباره یکی از موفق‌ترین کتاب‌هایش

هدفم توسعه ادبیات

گپ زدن با نویسنده‌ها و سفر به دنیای کتاب‌هایشان کار تازه‌ای نیست ولی آن قدر جذاب و هیجان‌انگیز است که دوباره کتاب «سهرام سرگردون» برای ما و شما حرف بزنند. امیدوارم نتیجه این هم‌صحبتی به

حمید بناء

نویسنده و پژوهشگر

کاربرد قصه در تاراج

■ فراتر از هر بحثی، نگاه دینی و آیینی ما به داستان اسب سوره مبارکه یوسف خودش را قصه‌گو معرفی می‌کند و نقص علیک...». ادبیات داستانی هم در آموزه‌های دینی ما و می‌تواند اثرات و کارکردهای فراوانی داشته باشد. ادبیات داستانی مختلف ادبی ظرفیت بالایی برای فرآورده‌سازی دارد. به عنوان داستان می‌توانید فیلم‌نامه بنویسید و از روی آن انیمیشن بسازید. یک بازی رایانه‌ای تبدیل کنید و تصاویر شخصیت‌های بازی را روی آکسسوار تزئینی چاپ کنید تا یک مفهوم فراگیر شده و به سبک زندگی درواقع داستان پایه خوبی برای انتقال پیام محسوب می‌شود. همین ظرفیت‌ها گونه رمان را برای کتاب

چرا رمان؟

■ در آغاز جلسه از رضا رسولی خواستیم در مورد قالب ادبی سهرام سرگردون و علت انتخاب آن کمی توضیح بدهد. رسولی صحبت‌هایش را این گونه آغاز کرد: از آنجا که داستان‌نویس هشتم از بین گونه‌های داستانی قالب رمان را برای سهرام سرگردون انتخاب کردم، چون این قالب را اثرگذار و ماندگار می‌دانم. از سوی دیگر مسأله رمان سهرام سرگردون برایم اهمیت داشت و باید به شکل هنری بیان مسأله هم توجه می‌کردم. همان طور که رهبر معظم انقلاب شرط ماندگاری موضوعات را بیان هنرمندانه آن می‌دانند. با همین رویکرد موضوع را بردم به سمت ادبیات داستانی و در قالب رمان روایتش کردم تا بتوانم به هدف نیمه‌نهایی خودم یعنی «توسعه ادبیات عدالت‌طلبانه» برسم. اساساً ادبیات داستانی آن قدر تأثیرگذار است که وقتی دشمن می‌خواهد ریشه‌های اعتقادی اسلام را بزند و آن را از چشم مردم جهان بیندازد، رمان «آیات شیطانی» را می‌نویسند و منتشر می‌کند.

آمیختگی با واقعیت، بر محور تخیل

■ تاکنون بارها این سؤال را از بنده پرسیده‌اند که آیا شخصیت‌های داستان تو واقعی هستند یا نه؟ ببینید، ذات داستان براساس تخیل شکل می‌گیرد بنابراین، این کتاب علاوه بر آمیختگی با واقعیت بر محور تخیل بنا شده است. تخیل را من از واقعیت‌های اجتماعی گرفته‌ام. متأسفانه عشوه و رشوه و زن و اسکناس در جامعه ما ترک‌تازی می‌کنند و این میل به تنوع‌طلبی مردانه و ثروت‌اندوزی فراوان که باعث می‌شود برخی افراد صاحب‌منصب به اعتبار جایگاه یا پول‌شان وارد مناقصه و مزایده‌بازی شوند. همین آفت سبب شد که من شخصیت‌های قصه را بر مبنای آن پردازش و بخشی از واقعیت‌هایی که با چشم خودم در نظام اداری دیده بودم را در کتاب بیان کنم. علاوه بر اینها سعی کردم مسأله مغفول ادبیات اجتماعی و سیاسی دوران مان را که «خانواده» است هم در کتاب بیاورم. وقتی زن و مردی رابطه خوبی با هم ندارند گرفتار طلاق عاطفی می‌شوند و از همین نقطه روابط عاطفی خارج از عرف و گاه غیرشرعی برای جبران کمبودها شکل می‌گیرد.

به‌کارگیری آدم‌های خوب در جای اشتباه به کشور ضربه می‌زند

■ حضور فرزند دختر کیان هم نماد نسل آینده کشور است که در خانواده و جامعه تربیت می‌شود و قطعاً مشکلات این نهاد تأثیر مستقیم و زیادی روی او دارد. باید به این نکته هم توجه داشته باشیم که رمان سهرام سرگردون «سه‌گانه» است و در قسمت دوم که صد صفحه از آن را نوشته‌ام شما نگاه بنده را به واقعیت‌های مثبت زنان جامعه خواهید دید. رمان سهرام سرگردون مملو از خرده‌روایت‌هایی است که مثل یک منظومه به آن پرداخته است. بیشتر گفتم که ریشه بسیاری از مشکلات اداری ما در خانواده نهفته شده و من نیاز داشتم ترکیبی از اتفاقات خانواده، نظام اداری و جامعه را روایت کنم تا مخاطب به درک بهتری از مشکلات و ریشه آنها برسد. یکی دیگر از نقاط ضعفی که دوست داشتم به آن اشاره کنم این نکته است که گاهی ما آدم‌های خوب را در جای اشتباه به‌کارگیری می‌کنیم که این هم تبعات سنگینی برای کشورمان دارد.

روایت لب‌

■ روایت لب‌ و ادبی مخ‌ کتم که از فرم و محتوا تکنیک‌های روزآم و موقعیت‌ها در نظایر آن هم برای خودش را در